

SL(5)563 – Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Cymru) (Diwygio) (Rhif 6) 2020

Cefndir a diben

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio Rheoliadau Diogelu Iechyd (Cyfyngiadau Coronafeirws) (Cymru) ("y prif reoliadau"), a daethant i rym am 12.01am ar 22 Mehefin 2020. Mae'r rheoliadau hyn yn llacio ar gyfyngiadau penodol a roddwyd ar waith gan y prif reoliadau.

Diben y prif Reoliadau, y mae'r Rheoliadau hyn yn eu diwygio, yw:

- rhoi cyfyngiadau ar symudiadau unigolion, gan nodi amgylchiadau pan ganiateir iddynt adael y man lle y maent yn byw ac atal grwpiau o fwy na dau o bobl rhag ymgynnull, ac eithrio mewn amgylchiadau penodol;
- ei gwneud yn ofynnol cau busnesau penodol a gosod gofynion ar fusnesau eraill, yn ogystal â dyletswyddau i gau llwybrau troed cyhoeddus penodol a thir, er mwyn diogelu rhag y risgiau i iechyd y cyhoedd sy'n deillio o'r coronafeirws.

Yn benodol, mae'r Rheoliadau hyn:

- yn caniatáu i fangreoedd penodol fod ar agor er mwyn i athletwyr elït hyfforddi ac sy'n darparu ei bod yn esgus rhesymol i athletwr elït fod i ffwrdd o'i ardal leol, neu ymgynnull gyda phersonau eraill at ddibenion hyfforddi neu gystadlu;
- yn caniatáu i siopau bu'n gorfod bod ar gau (a mangreoedd tebyg gan gynnwys delwriaethau ceir a marchnadoedd awyr agored) i agor. Bydd y siopau hyn yn ddarostyngedig i ofynion sy'n ymwneud â phellter corfforol (hynny yw, cymryd pob mesur rhesymol i sicrhau bod unigolion yn yr adeilad yn cadw pellter o 2 fetr rhwng ei gilydd, bod y bobl sy'n aros i fynd i mewn i'r adeilad yn cadw pellter o 2 fetr a bod cyfyngiad ar nifer y bobl yn yr adeilad er mwyn caniatáu cadw at bellter o 2 fetr). Bydd angen i gwsmeriaid barhau i gadw at y gofynion 'aros yn lleol'.
- mewn manau addoli, seremonïau priodas a phartneriaethau sifil, yn ddarostyngedig i ofynion cadw pellter corfforol; Caiff pobl adael eu hardal leol i fynd i briodas neu bartneriaeth sifil, a chânt ymgynnull gydag eraill at y diben hwnnw, er bod yn rhaid iddynt ddilyn y trefniadau o ran pellter corfforol sydd ar waith. Caiff addoldai hefyd agor ar gyfer gweddïo preifat.
- yn caniatáu i fan addoli neu ganolfan gymunedol agor (ar gais Gweinidogion Cymru neu awdurdod lleol) er mwyn darparu unrhyw wasanaeth cyhoeddus Mae'r Memorandwm Esboniadol yn rhoi enghraifft o agor canolfan gymunedol i ddarparu cyfleusterau gofal plant.
- ehangu'r rhestr o esgusodion rhesymol i gynnwys

(a) er mwyn pleidleisio mewn etholiad pan na fo'n rhesymol ymarferol pleidleisio ac eithrio'n bersonol (mae hyn yn cynnwys etholiadau mewn gwledydd eraill lle bo'r rheini sydd â hawl i bleidleisio ond sy'n byw yng Nghymru angen teithio i lysgenhadaeth yn Llundain er mwyn pleidleisio);

- (b) symud tŷ;
- (c) paratoi eiddo i rywun symud i mewn;
- (d) ymweld ag asiant eiddo neu asiant gosod eiddo, swyddfa werthiant datblygwr neu gartref arddangos mewn cysylltiad â phrynu, gwerthu neu rentu eiddo nad yw wedi ei feddiannu. Mae hyn yn golygu felly mai dim ond eiddo gwag y gellir ei farchnata ar hyn o bryd;
- (e) gweld eiddo nad yw wedi ei feddiannu gyda golwg ar brynu neu rentu'r eiddo hwnnw.

Bydd y mesurau hyn yn caniatáu symud cartref lle bo eiddo yn wag neu heb denant, a chytunwyd ar gwblhau gwerthiannau sydd wedi'u cytuno eisoes ond sydd, hyd yma, wedi'u gohirio oherwydd argyfwng y coronafeirws.

Mae'r Rheoliadau diwygio hefyd yn gwneud darpariaethau canlyniadol ac arbedol angenrheidiol.

Daw'r prif Reoliadau (a'r diwygiadau hyn) i ben ar ddiwedd y cyfnod o chwe mis gan ddechrau gyda'r diwrnod y deuant i rym – daethant i rym ar 26 Mawrth 2020 ac felly byddant yn dod i ben ar 26 Medi 2020.

Gweithdrefn

Gwneud Cadarnhaol: mae'r Rheoliadau eisoes wedi eu gwneud, ond mae angen i'r Senedd eu cymeradwyo er mwyn iddynt barhau mewn grym am fwy nag 28 diwrnod.

Materion technegol

Ni nodwyd unrhyw bwyntiau i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.2 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

Rhinweddau: craffu

Mae'r pwyntiau canlynol wedi'u nodi i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

1. Rheol Sefydlog 21.3(ii) – ei fod o bwysigrwydd gwleidyddol neu gyfreithiol neu ei fod yn codi materion polisi cyhoeddus sy'n debyg o fod o ddiddordeb i'r Cynulliad.

Mae'r Pwyllgor yn cydnabod, er bod y rheoliadau hyn yn llacio ar y cyfyngiadau mewn rhai meysydd o fywyd cyhoeddus, nid ydynt yn newid hawliau unigol o dan y Prif Reoliadau o dan Ddeddf Hawliau Dynol 1998 a Siarter Hawliau Sylfaenol Ewrop. Mae'r Pwyllgor yn nodi bod Erthygl 8 (yr hawl i barch at fywyd preifat a theuluol), Erthygl 11 (rhyddid i ymgynnull a chymdeithasu) ac Erthygl 1 o'r Protocol Cyntaf (diogelu eiddo) yn cael eu defnyddio gan y prif Reoliadau.

Fodd bynnag, mae'r Pwyllgor yn cydnabod bod y rhain yn hawliau amodol, sy'n caniatáu i Weinidogion Cymru ymyrryd ag arfer yr hawliau os oes angen mewn cymdeithas ddemocrataidd er budd diogelwch y cyhoedd neu er mwyn diogelu iechyd. Mae'r Pwyllgor yn nodi dadansoddiad y Llywodraeth ar y defnydd a wneir o'r hawliau dynol yn y Memorandwm Esboniadol sydd, ymhlith materion eraill, yn nodi bod "llacio pellach ar y cyfyngiadau a wneir gan y Rheoliadau diwygio hyn yn ymateb cymesur sy'n cydbwysu'r angen i gynnal ymateb priodol i'r bygythiad a achosir gan y coronafeirws â'r angen i gynnal hawliau unigolion a busnesau er y bydd gwneud hynny'n ddarostyngedig i gyfyngiadau, mewn modd

sy'n dal i fod yn gymesur â'r angen i atal cyfradd drosglwyddo'r coronafeirws rhag cynyddu, gan ystyried y dystiolaeth wyddonol".

Y goblygiadau yn sgil gadael yr Undeb Ewropeaidd

Ni nodir unrhyw oblygiadau i gyflwyno adroddiad arnynt o dan Reol Sefydlog 21.3 mewn perthynas â'r offeryn hwn.

Ymateb y Llywodraeth

Nid oes angen ymateb gan y Lywodraeth Cymru.

Trafodaeth y Pwyllgor

Trafododd y Pwyllgor yr offeryn yn ei gyfarfod ar 6 Gorffennaf 2020 ac mae'n cyflwyno adroddiad i'r Senedd yn unol â'r pwynt adrodd uchod.

Senedd Cymru

Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

—

Welsh Parliament

Legislation, Justice and Constitution Committee